ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

2016-2020

ОБЩИНА РАКИТОВО

Съдържание

Резюме

Раздел I. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели:

1. Подготовка и организация

2. Съответствие с международни, национални и местни политики

3. Институции и организации, отговорни за предоставянето на социалните услуги

4. Тенденции в развитието на община Ракитово

5. Анализ на рисковите групи в община Ракитово

6. Оценка на социалните услуги в община Ракитово

7. Оценка на ресурсите за развитие на социалните услуги в община Ракитово

8. Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите

9. Препоръки

Раздел II. Стратегия за развитие на социалните услуги

1. Визия

2. Ценности и принципи

3. Обхват

4. Целеви групи

Очаквани резултати от изпълнението на Стратегията

Раздел III. Стратегически и специфични цели, мерки, дейности

Раздел IV. Мониторинг, оценка и актуализиране на Стратегията

Раздел V. План за дейтвие

Приложения.

Резюме

Стратегията за развитие на социалните услуги в община Ракитово (2016 – 2020 г.) е разработена в изпълнение на чл. 19 от Закона за социално подпомагане и чл. 36 б от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане.
Общинското планиране е съобразено изцяло с утвърдената Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Пазарджик 2016 – 2020 и е осъществено на база Анализ на потребностите от социални услуги, изготвен с прякото участие на всички заинтересовани страни – Община Ракитово, дирекция "Социално пподпомагане", доставчици на услуги, граждански организации.
В анализът на потребностите от социални услуги в община Ракитово са посочени конкретни изводи и препоръки за развитието на социалните услуги в общината въз основа на анализ на групите в риск на територията на общината, оценка на съществуващите социални услуги и оценка на ресурсите за развитие на социалните услуги:

ОБХВАТ

Настоящата стратегия очертава развитието на социалните услуги в община Ракитово за период от 5 години (от 01.01.2016 г. до 31.12.2020 г.).
Общинската стратегия обхваща всички уязвими общности, всички възрастови групи на територията на общината като особено значение се отдава на децата и хората с увреждания. За тази цел стратегията обхваща не само социални услуги и мерки, но и интегрирани политики, съществуващи ресурси на секторите образование, здравеопазване и политика за включване на пазара на труда.

ВИЗИЯ

Развитие на иновативна и качествена система от социални услуги, насочена към подобряване качеството на живот, към пълноценната реализация и грижа за хората от рисковите групи, както и за тяхното социално включване.
Разработването и приемането на Стратегията на общинско ниво обединява усилията и желанието на всички заинтересовани страни в община Ракитово да се създадат условия за пълноценно участие в обществения живот на хората в неравностойно положение и с риск от социално изключване чрез предоставянето на достъпни и качествени социални услуги и грижа.

Видове услуги и обхват на рисковите групи

Общинското планиране има за цел да очертае насоките за създаване на услуги, които да отговарят на нуждите на рисковите групи в община Ракитово. На първо място са включени съществуващите вече услуги и развитието на нови социални услуги. Посочени са начините на достъп до тези услуги и връзката между тях. Освен това, стратегията обхваща тези хоризонтални мерки и дейности в други свързани сфери (здравеопазване, образование, жилищна политика и др.), които имат отношение към функционирането на социалните услуги и са от ключово значение за решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.
В стратегията са включени социални услуги за всички рискови групи на територията на общината, изведени са приоритети като целеви групи и услуги за периода на действието й.
В географско отношение тя покрива територията на община Ракитово

Приоритети и цели на общинската стратегия

Общинското планиране има за цел да осигури достъпни и качествени социални услуги, да спомогне за интеграцията на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хора от рисковите групи. Стратегията задава както общинската рамка, така и параметрите на социалните услуги.

1. Национални приоритети в развитието на социалните услуги

От 2000 г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи. Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции, които предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората се преминава към създаване на социални услуги в общността, които индивидуализират подхода към индивидите и групите в риск и целят интегрирането им в социалните общности. Затова отговорностите за управлението на социалните услуги на местно ниво са поети от общините.

Последователната практика на децентрализация намери израз и във въвеждането на регламентите и практиката на договаряне на социалните услуги с частни доставчици.

I. Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели:

1. Подготовка и организация

Стратегическото планиране на социалните услуги на общинско ниво стартира с разработване на анализ и оценка на потребностите на рисковите групи в община Ракитово, в изпълнение на чл. 36 а, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане.

Аналитичният доклад е изготвен от специалисти от общинска администрация, съвместно с Дирекция „Социално подпомагане” – Ракитово, доставчици на социални услуги, граждански организации.

Проучването на ситуацията в община Ракитово е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми и политики за социално включване на уязвимите общности и групи в общината. В резултат на неотминаващата икономическа криза се засилва тенденцията към миграция на жители от общината и то най-вече от младите възрастови групи, което засилва негативните демографски процеси, по отношение на застаряване на населението, намаляване на относителния дял на населението в детеродна / трудоспособна възраст и намаляване на раждаемостта

Безработицата и ограниченият достъп до заетост основно е основен проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот.

При разработването на Стратегията са използвани следните принципи и подходи на планиране:

· Планиране с участието на заинтересованите страни на общинско и областно ниво;
· Съответствие с реалните потребности на лицата в риск;
· Изпълнимост и приложимост на планираните интервенции;
· Гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки.

2. Съответствие с международни, национални и местни политики Стратегически документи на международно, национално, областно и общинско ниво

Разработването на Стратегията за развитие на социалните услуги на общинско ниво е в съответствие с принципите, утвърдени в международни нормативни актове, в сферата на социалното развитие, като:

· Всеобща декларация за правата на човека на ООН;

· Конвенция на ООН за правата на детето;

· Конвенция за правата на хората с увреждания на ООН;

Документи на национално ниво:

·Актуализирана национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България (2012 – 2030);

·Национална концепция за насърчаване активния начин на живот на възрастните хора (2012 – 2030);

·Национална стратегия за дългосрочна грижа;

·Национална стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България";

· Национална стратегия за детето (2008 – 2018).

Документи на регионално ниво:

· Областна стратегия за развитие на област Пазарджик (2014 – 2020);

Документи на общинско ниво:

· Общински план за развитие на община Ракитово (2014-2020);

· Общинска програма за закрила на детето за 2015 г.;

· Годишен план за развитие на социалните услуги в община Ракитово за 2016г.

3.Институции и организации, отговорни за предоставянето на социалните услуги

Те участват в процесите на: планиране, разкриване, финансиране, управление,
предоставяне и контрол на социалните услуги, съобразно своите компетенции, права и задължения:

· Министерство на труда и социалната политика – създава държавната политика в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги, определя националните приоритети;

· Министерство на финансите - определя стандартите за финансиране на социалните услуги;

· Агенция за социално подпомагане - разрешава откриването и закриването на социалните услуги, държавно-делегирана дейност, разработва методики за социални услуги,инспектира социалните услуги, поддържа регистър на доставчиците на социални услуги;

· Държавната агенция за закрила на детето – лицензира доставчиците на социални услуги за деца, контролира стандартите и критерии за социални услуги за деца и семейства.

· Областен управител, Областен съвет за развитие и областни комисии - имат отношение към планирането във всички сфери, в т.ч. и на социалните услуги;

· РДСП - изготвя становища за откриването/закриването на социални услуги, държавно- делегирана дейност;

· Община Ракитово – определя общинската политика по отношение на социалните услуги, разкриват и предоставя социални услуги;
· Доставчици на социални услуги (общината, както и вписаните в регистъра на АСП физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица) предоставят социални
услуги, за които са сключили договор;
· Дирекция "Социално подпомагане" - ангажирана с идентифицирането на случаи, оценка и насочване към различни доставчици на социални услуги;
· Обществеият съвет за социално подпомагане в общината осъществява обществения контрол.

4. Тенденции в развитието на община Ракитово

Община Ракитово е разположена в Южна България, в югоизточната част на Чепинската котловина в Западните Родопи при надморска височина от 811 м. Община Ракитово е включена в административно-териториалните граници на Пазарджишка област, като съгласно разпоредбите на ЗРР тя се явява част от Южен Централен Район. Общината включва общо 3 населени места – гр. Ракитово, гр. Костандово, с.Дорково. Трите населени места са разположени в близост едно до друго, което благоприятства за комуникативността помежду им и лесния достъп до услуги, предоставяни в рамките на общинския център.

Демографски процеси

Демографските процеси, които протичат в община Ракитово, са характерни както за област Пазарджик , така и за страната:
· Намаляване на населението в община Ракитово в резултат на ниска раждаемост, отрицателен естествен прираст и миграция;
· Застаряване на населението, регресивен тип възрастова структура в резултат на отрицателните демографски процеси.

Качествен показател, даващ най-точната оценка за състоянието и перспективата на населението е неговата възрастова структура. Според данните на НСИ през 2014 г. продължава процесът на демографско остаряване на населението наблюдаван в страната, като община Ракитово не прави изключение, изразяващо се в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението на възраст под 14 годишна възраст, който е 14,41% и увеличаване на дела на населението на възраст между 50 до 85 години, чийто относителен дял е 35,82%, Лицата на възраст от 15 до 29 год. с постоянен адрес на местоживеене община Ракитово са 3369 души, като това представлява 20,46 % от населението – по-голямата част от населението е концентрирана в градовете. 21,16% от младежите на територията на общината са до 18 г. вкл. Това означава, че младите поколения, които ще заменят след време заетите лица и намиращите се на пазара на труда лица от средните възрасти ще са по-малко, което води до застаряване на населението в общината и недостиг на работна сила. Анализът на данните показва, че в община Ракитово икономически активното население съставлява по-малко от половината от общия брой на населението над 15 годишна възраст. Това е индикатор за непълноценното оползотворяване на трудовия потенциал на населението и се явява значим проблем за социално- икономическото развитие на общината. Тази негативна тенденция е свързана и с последиците от икономическата криза в страната, която рефлектира пряко върху заетостта на населението.

Коефициента на естествен прираст по експертни данни към 31.12.2014г. е -6,32 промила при смъртност 285души и раждаемост 181 души за 2014г. От данните представени в Таблица № 2 се вижда, че смъртността в сравнение с предходната година се е увеличила почти два пъти, в сравнение с 2013г.

Таблица № 2

	Година			
Събития от живота	2011	2012	2013	2014
Общ брой раждания	197	193	178	181
Общ брой починали	191	195	161	285

От събраните данни могат да се набележат някои основни тенденции в демографската характеристика, а именно:

Забелязва се трайна тенденция към намаляване на населението, естественият прираст от нулев за 2012г. става отрицателен през 2014г., в резултат на повишената смъртност през годината, което е свързано с висока заболеваемост сред населението. Запазени са стабилни нива на раждаемостта благодарение на това, че жените от ромският етнос раждат два пъти повече от останалите жени.
Съществен момент в демографското развитие на община Ракитово е засилената емиграция през последните години, породена от безработицата и неблагоприятните социално-икономически условия.

Икономическо развитие, заетост и безработица

Проблемът със заетостта и безработицата е важен социален проблем, чиито параметри не са еднозначни, още по-малко за един по-дълъг период от време. Те са изцяло повлияни от икономическата ситуация в страната и редица други предпоставки. По данни на БТ Велинград броя на безработните младежи в края на 2016 год. е 194 или това е 13,566% от общо регистрираните 1430 безработни лица в трите населени места. През изминалата 2015 година, 37 младежа са назначени на работа, като това до голяма степен се дължи на ниското образование и липса на квалификация на младите хора.
Данните сочат, че без специалност са 142-ма младежи, а със – 15. С начално или по-ниско образование – 43, с основно образование – 52, а със средно 92 младежи. Броя на вишистите е 7.
Безработицата в община Ракитово към 31.12.2015 г. – 8,7%, е малко над средната за страната – 7,9% (по данни на НСИ).
Продължава тенденцията работещите в частния сектор да заемат все по-голям дял в структурата на заетите – над 85%. В обществения сектор се наблюдава намаление на работните места, предимно поради реформите и редуциране на персонала в държавната администрация, докато в частният сектор техният брой се увеличава. Сезонният фактор също оказва значимо въздействие върху заетостта в общината. През първите три месеца на годината, обхватът на работещите лица е по-малък. Най-висока степен на заетост забелязваме през пролетно-летните месеци, когато търсенето на работна сила за лятна търговия, селското стопанство и строителството е значително.
Съществено влияние при формиране на структурата на заетостта и икономическата активност на населението са възрастта и образователната структура на трудовите ресурси. Колкото по-висока е тя, толкова по-висока е тяхната активност. В условия на пазарна икономика все повече нарастват изискванията към образователно-квалификационните характеристики на заетите лица. В резултат на това, в групата безработните все по-често попадат лицата с

по-ниско образование, а анализа сочи, че с по-ниско от средното са предимно лицата от ромската етническа група.
Структурата на заетите в община Ракитово най-вече в частния сектор е особено неравномерна. Заетостта е съсредоточена основно в сферата на дървообработващата промишленост и селското стопанство.
Слабата инвестиционна активност, продължаващата нестабилност в икономиката на страната, както и все още недостатъчните стимули и облекчения за развитие на малкия и среден бизнес са фактори, които в следващите няколко години ще оказват непосредствено и то негативно влияние върху предприемачите при разкриване на работни места, и задържане на човешкия ресурс в общината.
Запазва се тенденцията от последните години делът на продължително безработните лица без специалност, с престой на пазара на труда повече от 1 година да бъде почти половината от безработните лица, регистрирани в ДБТ. Налице е пряка зависимост на продължителността на регистрация в БТ и притежаваната квалификация и/или придобитата степен на образование. Във всички групи закономерно най-нисък е делът на специалистите, а най-висок този на безработните без специалност.
Ограничените възможности за устройване на работа на групата безработни лица с трайно намалена работоспособност в Община Ракитово я определя като специфична. Тя е единствената група, която не се влияе от общата тенденция за намаляване на регистрираните безработни.

Здравеопазване:

На територията на община Ракитово здравното обслужване на населението към 2015 г. се осъществява чрез предоставянето на извънболнична медицинска помощ от 9 лекарски и 7 стоматологични индивидуални практики за първична медицинска помощ, 2 лекарски индивидуални практики за специализирана медицинска помощ по данни на Регионална здравна инспекция гр. Пазарджик. Има филиал на спешна медицинска помощ - гр. Ракитово, в който работят фелдшери и медицински сестри. Филиалът разполага с една линейка за района на общината. Филиалът и личните лекари се помещават в една сграда, която е общинска собственост. Училищното здравеопазване се осигурява от двама фелдшери и единадесет медицински сестри, работещи в здравните кабинети в училищата и детските градини от общината.
Болничната лечебна помощ на населението се извършва в две болници, които се намират извън територията на общината в гр.Велинград – общинската МБАЛ „Велинград“ ЕООД и частната МБАЛ „Здраве – Велинград“ ЕООД. По данни от НСИ за 2014г. на 1 лекар се падат 1872 души, а на 1 стоматолог –2496 пациента. Поради недостатъци на здравно осигурителната система и високата степен на безработица достъпът до здравеопазването е ограничен в рамките на здравно осигурените жители. Това поставя една значителна част от неосигурените в неравноправно положение

Образование:

Училищната структура и мрежа в община Ракитово е съобразена с действащите законови и подзаконови документи с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието. Инфраструктурата на образованието в община Ракитово е представена от обекти на предучилищното обучение и на общото (в т.ч.и средно) образование. Образователната система в общината е основно с публичен характер, няма учебни институции,

финансирани от частния сектор. Образователната инфраструктура по населени места в община Ракитово през учебната 2013/2014г. е представена от: 4 детски заведения, 5 общински и 2 държавни училища. Трите основни училища са равномерно разпределени на територията на общината – по едно във всяко населено място. Средното общообразователно училище е с профили английски език и туризъм и Професионалната гимназия „Христо Смирненски" се намират в гр.Ракитово. Броят на разкритите паралелки и на обучаваните ученици е стабилен, което дава възможност на общообразователната инфраструктура да функционира нормално. Педагогическият персонал е достатъчен от гледна точка на кадрова наличност и професионална квалификация. Наличният капацитет на съществуващите училища гарантира безпроблемното прилагане на делегираните бюджети в сферата на образованието.В СОУ „Климент Охридски" и ПГ „Христо Смирненски" в гр. Ракитово в средния курс се обучават ученици и от останалите две населени места в общината.

На територията на общината има 2 специални училища:

1. Помощно училище „Д-р Петър Берон", гр. Ракитово за деца с умствена изостаналост – 52 ученика.

2. Възпитателно училище – интернат „Ангел Узунов", в което се обучават 70 проблемни ученика

Жилищни условия

Техническата инфраструктура не се отличава от тази на населените места от този тип. По данни на НСИ в община Ракитово има 5 600 жилища, като 20 бр. са държавни, а останалите частни.

Водоснабдяването, електроснабдяването и съобщенията са добре развити. В трите селища на общината има изградена централна канализационна мрежа. В общината няма недостиг на жилища, населението на общината обитава предимно собствени жилища. Много семейства имат жилищни проблеми, произхождащи от лошите битови условия, липсата на финансови средства и многочлените семейства, живеещи в едно жилище.

В общината, където има съсредоточени големи маси хора с ромско самосъзнание има обособени квартали на уязвими етнически малцинства със структурна бедност. В град Ракитово има терени извън регулацията на града, заселени с компактно ромско население.

Общината се стреми да подобри условията на живот на ромската общност като участва по програми и проекти. По-голяма част от улиците са асфалтирани, почистват се деретата, изградени са подпорни стени. Въпреки това дворните места остават неподредени и често хората складират в тях ненужни вещи, битови и строителни отпадъци и др. Въпреки, че има изградена система за сметопочистване контейнерите често се ползват не по предназначение.

В момента Общината има отредени терени за жилищно строителство на граждани от ромски произход.

Достъп до други обществени дейности

На територията на град Ракитово има клон на банка – «Банка ДСК» , която предлага:

- влогове на граждани;
- разкриване и обслужване на разплащателни сметки на физически и юридически лица в лева и валута;

- кредитиране на физически и юридически лица;
- издаване на дебитни и кредитни карти и други финансови услуги.

Във всички населени места от общината има добре развита магазинна мрежа, аптеки. Във всички населени места има изградена кабелна мрежа и достъп до Интернет. В град Ракитово се намират териториални подразделение на държавни институции – общинска служба «Земеделие и гори», филиал на Дирекция «Бюро по труда» - град Велинград; ДГС Ракитово

5. Анализ на рисковите групи в община Ракитово

Социалните дейности в община Ракитово се осъществяват в рамките на предоставяните услуги от Дирекция „Социално подпомагане", центровете и услугите, оказвани по различните проекти, по които общината и местните структури са бенефициенти и партьори.

Същността на социалните услуги е да предпазват хората от рискове и да подпомагат реинтеграцията им в случай на появили се рискове. Социалните услуги се отнасят до общности, групи или индивиди и докато за първите два случая са по-скоро за превенция, то при индивидите услугите влизат в действие при появил се риск.

Социалните услуги често се явяват заместители на редица нерешени обществени проблеми от сферата на образованието, здравеопазването или жилищната политика. Затова е важно да се индентифицират, кои са факторите/обстоятелствата, които в ситуацията създават рискове пред определени групи.

При планирането на социалните услуги от изключителна важност е да се открояят основните проблеми, които пораждат рискове за различните групи, да се набележат мерки за решаването им и да се планират услуги по превенция.

5.1. Фактори, които пораждат риск за различни групи от населението

1. Фактори, свързани с доходите

Безработицата е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограниченият брой работни места се дължи на малкия брой предприятия и фирми, осигуряващи заетост и съответно липса на алтернативни работни. Достъпът до заетост е най-силно ограничен за няколко специфични групи безработни: хора с основно и по-ниско образование; безработни младежи на възраст 18 - 29 години; хора в предпенсионна възраст; хора с увреждания в трудоспособна възраст; както и за хора от етническите малцинств.

Безработицата и ниските доходи в семействата рефлектират директно върху следните групи с ограничени ресурси за автономност, пряко зависими от своите близки:

- Деца, в многодетни семейства;
- Деца на самотни родители;
- Хора с увреждания - деца и възрастни;
- Майки с деца;
- Деца от ромски произход.

Във връзка с размера на доходите на хората в пенсионна възраст могат да се изведат следните групи:

- Хора с минимални и близки до минималната пенсия;
- Самотни възрастни хора с ниски пенсии;
- Възрастни хора с безработни деца в домакинството.

2. Фактор: Образование

Образованието е фактор за социална интеграция и професионално развитие. Хората с основно и по-ниско образование заемат значим дял и сред групата на безработните.

Образованието определя следните групи в риск:

- Деца, нередовно посещаващи училище с фокус деца от ромски произход от семейства в неравностойно положение;
- Младежи, напуснали рано училище и младежи с основно и по-ниско образование;
- Възрастни с основно и по-ниско образование.

3. Фактор Структура на семейството

От съществено значение за формиране на рисковите групи по отношение на доходите са структурата и броят на членовете на семейството, както и разпределението на разходите между тях. Структурата на семейството е допълнителен фактор и поради това, че повечето хора със социални проблеми разчитат на близките си, тъй като социалното подпомагане и услугите не решават поставените пред тях проблеми и не компенсират рисковете, пред които са изправени.

Липсата на родителски капаците и мотивация за отглеждане на деца от биологичните семейства е от значение за формиране на рисковите групи.

По отношение на структурата на семейството могат да се оформят следните групи:

- Многодетни семейства;
- Непълни семейства - родители, които сами отглеждат децата си, самотни хора с увреждания и самотни възрастни хора.

4. Фактор: Увреждане или тежък здравословен проблем на член отсемейството

Наличие на увреждане или тежък здравословен проблем поставя в неравностойно положение хората с увреждания и техните семейства. Липсата на достъпна архитектурна среда и подходяща инфраструктура, както и подходящи алтернативи за заетост поставят хората с увреждания в социална изолация, а също поставя и в неравностойно положение семействата им по отношение на източниците на доходи и покриване на нуждите. Състоянието на лице с увреждане в повечето случаи изисква един от трудоспособните членове на семейството да полага грижи за него, което води до задълбочаване на проблемите, свързани с доходите. Много често семейства на хора с увреждания остават без доходи или с минимални доходи в периодите между сключване на

договори по програмите „Личен асистент” « Социален асистент» и «Домашен помощник».

В тази връзка се оформя групата на:

- Семейства, в чийто състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем;
- Семейства с хора с увреждания, оставащи без доходи в периодите между сключване на договор по програма Личен асистент и техен близък;
- Семейства с безработен член, непълни семейства с родители в пенсионна възраст.

Трудно се справят и самотните възрастни хора с увреждания с оглед на ниските доходи, които получават и месечните разходи за лекарства и медикаменти .

5.2. Характеристика на рисковите групи в община Ракитово

1.Деца в риск

Обща характеристика – децата в риск е една изключително обширна група, която включва деца с различни по своето естество проблеми. Не може да бъде определена етническа принадлежност на децата , тъй като проблемите са по – скоро в резултата на социалният им статус.

. Рискови фактори за целевата група :

- риск от социална изолация;
- формиране на девиантно поведение;
- изграждане на асоциални личности, които в бъдеще ще бъдат проблем на обществото;
- намаляване на възможностите за самостоятелен и независим живот;
- задълбочаване на увреждането (при деца с увреждания).

В тази група влизат следните подгрупи:

1.1. Деца, отглеждани в институции

На територията на община Ракитово няма разкрити специализирани институции, предоставящи социални услуги за деца.

1.2. Деца с увреждания

Намаляване риска от детската смъртност е гаранция за повишаване икономическото и културно развитие на обществото. В сравнение с минали години, смъртността в общината значително е намаляла. Рисков фактор за детската смъртност са неблагоприятните хигиенно-жилищни условия в семейства от ромски произход, както и неспособността да се задоволяват жизненоважните потребности на тези деца. Не е малък процента на децата, които често боледуват и на децата с хронични заболявания. След направено проучване се установи, че в общината най-голям е процента на острите респираторни заболявания на горните дихателни пътища, вирусни инфекции на гастроинтестиналния тракт и уртикариите.

Според съдържащите се в анализа на ситуацията и оценката на потребностите от социални услуги в Община Ракитово данни, се наблюдават деца с различни форми и степен на увреждания-66:

- с физически увреждания – 46 деца;
- с умствена изостаналост– 15 деца;

В община Ракитово не са разрешени следните проблеми:

- по-голямата част от децата с увреждания не посещават детски градини и ДЦДУ;

- нисък е делът на интегрираните в общообразователните училища;
- не се осигурява достатъчна психологическа подкрепа на родителите на децата с увреждания;
- не достигат квалифицирани кадри за работа с деца с увреждания и техните семейства;
- не е достатъчна както информираността, така и ангажираността на обществото с проблемите на семействата с деца с увреждания;
- няма достъпна адаптирана архитектурна среда;
- санитарните помещения не са пригодени за деца с увреждания.

1.3. Други идентифицирани рискови групи деца

В периода 2011 – 2015 година в община Ракитово са идентифицирани рискови групи деца, извън посочените по-горе, както следва:

Деца, настанени при близки и роднини със заповед и решение на РС-гр.Велинград;

- Към 31.12.2015 г. – 18

Деца, жертви на насилие:

- Към 31.12.2015 г. – 2

Деца, отпаднали от училище:

- През учебната 2014-2015 година – 10

Деца в училищна възраст, необхванати от образователната система:

- През 2015 година – 12

Деца, извършили кражби

- Към 31.12.2015 г. – 4

Деца, извършили насилие

- Към 31.12.2015 г. –3

До момента за 2015 година в отдел „Закрила на детето” са регистрирани 36 деца в риск, които са предимно изоставени от родителите, деца в риск от изоставяне, деца над които е приложено насилие /в повечето случаи неглижиране/. /по данни на ОЗД/

1.4. Деца със специални образователни потребности – интегрирането на децата със специални образователни потребности изисква екипна работа за създаване на подкрепяща среда още в детската градина и в началната училищна възраст за усъвършенстване на модела на оценката на образователните потребности на децата с увреждания и насочването им към общообразователни училища. Оценяването на децата се извършва от Комисия, заседаваща в Помощно училище „Д-р Петър Берон”. Предварителните документи, които се изискват от медицински документ за преглед от психиатър, документ от ТЕЛК или ЛКК. Документите се разглеждат от вътрешна училищна Комисия и след това заедно с подлежащото дете и родителя се представят на ЕКПО / Екип за комплексно педагогическо оценяване/от РИО, в който участват логопед, психолог, специален педагог и учител.

Ресурсното подпомагане се извършва след преценка на ЕКПО при РИО от където става насочването на деца, нуждаещи се от ресурсно подпомагане, а така също и назначаването на ресурсни учители.

1.5. Деца на улицата- радващ е факта, че за момента има регистрирани просещи деца в общината или родители, които да подтикват децата си към просия. Мултидисциплинарен екип от общината ежемесечно следи за идентифициране на просещи деца, но през последната година са отбелязани

единични случаи на просене от деца, които не са постоянни. Не може да се говори и за деца живеещи на улицата, което е положително явление за трите населени места в общината. Въпреки, че много от децата живеят в рискова среда и при неблагоприятни семейни битови условия, се установи, че родителите носят отговорност и прилагат необходимия контрол върху децата си, за да не попадат на улицата.

1.6. Тежки форми на детски труд- според националното изследване „Проблеми на детския труд в условията на трансформация в България" е установено, че най-тежките форми на детски труд се срещат в домашното стопанство и неформалната икономика. Факторите за прилагане на детски труд са комплексни: бедността, отпадането на детето от образователната система, дисфункционалност на семейството и други. Не са установени форми на използване на детски труд.

1.7. Деца в интернет- във връзка с повишаване на обществената ангажираност с проблемите на безопасността на децата в интернет, Държавна агенция за закрила на детето популяризира съществуващи телефонни линии за популяризиране на деца в риск, поддържа специализирана страница по темата „Сексуална експлоатация на деца с търговска цел", предвижда разработването на мерки за ограничаване и предотвратяване използването на интернет за привличане на потенциални жертви на трафик на хора. МКБППМН ежегодно провежда превантивни мероприятия, свързани с рисковете в интернетпространството, трафик на хора,здравна култура, сексуална експлоатация на деца и др.

1.8. Деца, настанени при близки и роднини.

Родителите, които проявяват безотговорно родителско поведение, напускайки пределите на страната или създавайки ново семейство с други партньори, често изоставят детето си по неоснователни причини. Настаняването на деца при близки и роднини е една от формите на споделена грижа в рамките на разширеното семейство. Общ брой деца, които са настанени при близки и роднини са 18. Това са случаи, които са минали през Отдел „Закрила на детето" и е наложена мярка за закрила.

Потребностите на децата и семействата, при които те се настаняват са свързани с предоставяне на комплекс от услуги /психологическо, социално-педагогическо и юридическо консултиране/ за справяне с проблеми, възникващи при развитието на детето, при семейни конфликти и трудности при справяне с ежедневните задължения, свързани с детето.

1.9. Деца, изоставени на ниво родилен дом

Благодарение на съвместната дейност на институциите на територията на община Ракитово, се получава навременна информация за майки, попадащи в рисковите групи от личните лекари, което позволява предприемането на мерки за превенция и не допуска институционализацията на децата. Информация за майки, планиращи да изоставят детето, се получава и от родилно отделение, което подпомага работата на ангажираните институции при оказване на подкрепа на родителя.

1.10. Деца, жертва на насилие и трафик и деца, получили полицейска закрила

Тези категории деца са уязвими групи, нуждаещи се от специална подкрепа и индивидуална помощ. Необходимо е предоставяне на услуги, които да подкрепят семействата на децата в риск с цел спазване на основния принцип, а

именно всяко дете да се отглежда в семейна среда; повишаване на родителския капацитет, насърчаване на отговорното родителстване.

1.11. Деца с противообществени прояви или с риск от отпадане от училище

Броят на децата с отклоняващо се поведение намалява в последните години, което се дължи на редица мерки, предприети на местно ниво за идентифициране на броя деца и превенция отклонението в поведението.

Може да се твърди, че системата за закрила на детето не разпознава в достатъчна степен тези деца като деца в риск, т.е. те не са приоритетна група, независимо че социален работник взема участие в работата на Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН). Налице е различен подход към детето от страна на органите, които прилагат ЗЗД и ЗБППМН. Логично за системата за закрила е да възприема проявата на детето като симптом, като сигнал за проблем, който е основание за закрила, а не повод за наказание. Много често проблемите при децата са провокирани от проблеми, свързани с родителския капацитет и липсата на услуги за подкрепа на родителите. В повечето случаи, децата са вече случай на ОЗД. Голяма част от случаите са деца с проблеми в училище. В тази връзка, има недостиг на услугите, предлагащи превенция на отпадането от училище, подкрепа в образователния процес и повишаване на мотивацията надецата да учат.

Много от децата попадат в рисковите групи, тъй като родителите им имат трудности при отглеждането им поради:

- Социално-битови проблеми (липса на жилище; липса на постоянни доходи в семейството; многодетни семейства):

Това са проблеми, свързани с обективни трудности при отглеждане на децата, т.е дадености, които са факт и нямат отношение към личността на родителите, като: липса на

- Проблеми, породени от липса на умения или невъзможност за родителстване:

Тези проблеми са свързани предимно със субективните трудности на родителите за осъзнаване и посрещане на потребностите на децата – в случаи на непълнолетни родители; непълни семейства, разведени родители; родители с увреждания; родители, които са в чужбина. През последните години се увеличава броят на децата на родители в чужбина.

Идентифицираните нужди за превенция на поведенческите проблеми при децата са:

-Осигуряване на подкрепа от родителите и намаляване на агресията в семейната среда;

-Ангажиране на свободното време на децата;

-Осигуряване на подкрепата на психолог при нужд

До момента в отдел „Закрила на детето” са регистрирани 284 деца в риск, които са предимно изоставени от родителите, деца в риск от изоставяне, деца над които е наложено насилие /в повечето случаи неглежиране/.

Сред източниците на риск, които водят до нарастваща уязвимост на децата, жертви на насилие и/или трафик, са икономическите условия, семейните отношения, ниското образование, липсата на заетост, растящата бедност в общностите им.

Като добри практики, които следва да се подкрепят и развиват, включително и необходимото ресурсно осигуряване, анализът посочва координацията и ефективното взаимодействие на отдела «Закрила на детето» с училищните ръководства, инспектор Детска педагогическа стая, Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и

непълнолетните и полицейски служители. Добри резултати се постигат в конкретните случаи, когато те са консултирани от психолози, които работят с децата и техните семейства. Определени са зоните с повишен риск от противообществени прояви и те са поставени под полицейски контрол по отношение на обществения ред и сигурност.

2. Пълнолетни лица в риск

2.1. Пълнолетни лица в риск

Основните проблеми на лицата с увреждания са:

- Недостиг на рехабилитация;
- Липса на клинични пътеки за голяма част от заболяванията;
- Изолацията от пазара на труда;
- Ниските доходи на лицата и семействата им;
- Социалната изолация в общността;
- Липсата на дневна/ почасова /грижа;
- Недостъпна архитектурна средам

Идентифицирани са приоритетни нужди от :

- Предоставяне на услуги за възстановяване и рехабилитация;
- Изграждане на умения за независим живот;
- Обучения за активно включване на пазара на труда;
- Достъпна архитектурна среда;
- Подкрепа за социално включване в общността.

2.2. Стари хора

15.7% от населението на община Ракитово / 16479-брой жители/ е в нетрудоспособна възраст. За подобряване качеството на живот на тази рискова група е важно да се идентифицират съответните проблемни зони. Често старите хора са самотноживеещи, със съпътстващи заболявания, ниски доходи и живеещи при влошени битови условия. Липсата на подкрепа от страна на близки от семейството, в комбинация с останалите трудности от ежедневието на възрастните хора са предпоставка за тяхната институционализация. Веднъж институционализиран, възрастния човек постепенно се променя и губи понякога и завинаги своите умения за самостоятелен живот. Държавата и общината разходват големи ресурси за издръжка на институции-текущи разходи и персонал, което би могло да се избегне, ако тези хора получават подкрепа в своя дом.

В последните години в община Ракитово се наблюдава нарастване на броя на старите хора, ползващи социални услуги.

В трите селища на общината, социалните услуги се представят в семейна средапо национална програма НП „АХУ” и по проект „Независим живот за гражданите на община Ракитово” по ОП „РЧР”.

Данните за старите хора посочват приоритетна насоченост на дейности по:

- Осигуряване на достъп до аптеки и помощ при закупуване на лекарства
- Осигуряване на достъп до медицинска помощ и здравни грижи;
- Осигуряване на социални контакти и психо-социална подкрепа в общността;
- Подкрепа при ежедневните грижи в дома- помощ при самообслужване, поддържане на хигиена, пазаруване, придружаване и др.
- Компенсиране на изолираността спрямо социални и здравни услуги на селото.

3. Лица и семейства в неравностойно положение

Лицата и семействата в неравностойно положение са особенарискова група, чиято уязвимост произтича от източници на риск с различен характер- икономически, социални, поведенчески/ зависимости/, необезпеченост с постоянно жилище и др.

3.1. Лица и семейства подпомагани от Дирекция „СП”- Ракитово

30.12.2015 г.	Община Ракитово
Лица, получаващи месечни СП	45
Сам родител, отглеждащ дете	38
Многодетни семейства	57
Самотно живеещи възрастни хора	10
Възрастни хора, обект на СП	15

Подпомагането по ППЗСП през 2015г. сравнено с предишен период 2007г.-2010г. показва тенденция към намаляване на лицата и семействата, подпомагани по реда на чл.9 от ППЗСП. Причина за това е съвместната ни работа с Д”БТ” по навременното насочване на трудоспособните лица към НП”ОСПОЗ” за общината ни, която се превърна в традиционна форма на заетост за тези граждани от общината ни, които не могат сами да се реализират на пазара на труда. Друга част от подпомаганите лица са започнали работа в частния сектор, а има и такива, които са санкционирани от Д”БТ” след отказ на направеното им предложение за започване на работа.Броя на подпомаганите лица и семейства не е постоянна величина. Тя се влияе от кампаниите по насочване на лицата в програми за заетост, които са алтернатива за започване на работа на голям процент от продължително регистрираните безработни лица и такива, получаващи месечна социална помощ. В летният период, когато има възможност за сезонна заетост, броя на подпомаганите лица също намалява.

3.2. Лица, освободени от местата за лишаване от свобода

По данни на Областна служба „Изпълнение на наказанията”, действащите и приключили наказание пробация лица от Община Ракитово през периода 2013-2015 г. са 16 лица

3.3. Наркозависими- 0 лица

3.4. Просещи лица-През последните години в община Ракитово не се наблюдава тенденция към увеличаване броя на просещите лица от всички възрастови групи.

6. Оценка на социалните услуги в община Ракитово

Целта на анализа на социалните услуги е да се оценят възможностите на наличните човешки, материални и финансови ресурси за предотвратяване на рисковете за отделните целеви групи, както да се очертаят формите и методите за тяхното преодоляване.

Анализът на социалните услуги в община Ракитово е направен на базата на събраната информация от:

-Картите за услуги, подадени от доставчиците на социални услуги;

-Карта за данни на рисковите групи по общини.

Съгласно действащото законодателство „Социални услуги" са дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот и се извършват в специализирани институции и в общността.

"Специализирани институции" са домове пансионен тип, в които хората са отделени от своята домашна среда и чрез различни дейности са подпомагани за разширяване на възможностите им да водят самостоятелен начин на живот. Социалните услуги в домовете се предоставят след изчерпване на възможностите за ползване на услуги в общността.

„Социалните услуги в общността" се предоставят в семейна или близка до семейната среда и представляват алтернатива на настаняването в институции.

През последните години предлаганите в общността услуги се развиват динамично, което налага засилена активност на общините към разширяване вида и обхвата на услугите за покриване на нуждите и потребностите на населението.
Описание на услугите, групирани по видове, като се обръща специално внимание и на разпределението им на територията на общината:

- Специализирани институции

. В общината няма специализирани институции за деца. При необходимост от извеждане извън семейството, нуждаещите се деца и лица се настаняват при близки и роднини или в приемни семейства от общината, а поняго и в приемни семейства от областта.

- Услуги в общността, които се предоставят на територията на община Ракитово са следните:

-Дневен център а деца с увреждания „ Св Стилян„– капацитет 24 места-Заповед № РД 01-1396/18.12.2008г. по проект „Красива България"- Държавно делегирана дейност. Открит е с решение на общински съвет Ракитово № 355/ 27.11.2008 г. ДЦДУ"Св.Стилян" е социално заведение към Община Ракитово, предоставящо социални услуги в общността. Центърът е за деца и младежи от 3 до 18 години с капацитет 24 места и 10 броя персонал към 31.12.2014г. Насочването към ДЦДУ се осъществява от отдел "Закрила на детето" след прецизна оценка на потребностите на всяко дете. За развитието и постигнаните резултати за всяко дете се следи от Отдел "Закрила на детето", както чрез ежемесечно наблюдение, така и чрез организирани мултидисциплинарни срещи. Социалната услуга „Дневен център" подпомага потенциалното развитие на децата и младежите с увреждания и тяхното включване във всички нива и форми на общообразователната система и другите обществено достъпни дейности и инициативи за деца и младежи. Разнообразните видове грижа са насочени към това децата и младежите с различна степен на затруднения да постигнат напредък съобразно собствените им потребности от развитие, както и да се справят според възможностите си с образователните задачи и задачите за развитие на съответната възрастова група. Това се пстига чрез разнообразни обучителни, игрови и рехабилитационни дейности, които осигуряват емоционална и психическа стабилност и развитие на специфични умения, съобразно с конкретните индивидуални потребности на ползвателите. Дейността е организирана под формата на занимания в група и индивидуални консултации и рехабилитация. Тя е фокусирана към занимания за подкрепа и развитие на умения. Социалната услуга е с достъпна архитектурна среда, покриваща стандартите и критериите за предоставяне на социална услуга на деца с увреждания

ЦРСИХУ „Св. вмчца Неделя"/Заповед РД-01-422 /28.06.2006 г.-Държавно делегирана дейност-2008 г- изграден от СИФ на МТСП и е съфинансиран от община Ракитово/. ЦРСИХУ е социално заведение и предоставя комплекс от социални услуги, свързани със здравни, образователни и рехабилитационни потребности за хора с увреждания на територията на община Ракитово.

Предоставя краткосрочни и дългосрочни социални услуги. В случаите, когато се предоставят дългосрочни социални услуги, дейностите са съобразени с изискванията на чл. 40 г от ППЗСП, съгласно който доставчиците на дългосрочно предоставяни социални услуги в общността изготвят индивидуален план след оценка на нуждите на всеки потребител и формулиране на целите, които трябва да бъдат постигнати. Капацитетът на центъра е 70 потребители и работи пет дни в седмицата от 08,00 – 17,00 часа. Предлага специализирано оборудване и обзавеждане, осигурява включваща, приемаща и стимулираща инициативността среда. Осигуряваме възможност за възстановяване и поддържане на връзки със семейството и роднини. Центърът насърчава и подкрепя социалното, емоционалното и културно развитие на всеки потребител. Материалната база включва

- Зала за културотерапия;
- Две зали за трудотерапия;
- Зала за физиотерапия и ЛФК;
- Работни кабинети;
- Изградена платформа за предвижване на потребителите до 2 етаж на центъра
- Специализиран автомобил за осигуряване на достъп на трудноподвижните потребители и потребителите от населените места на общината до сградата на центъра
- Специализирано оборудване към санитарните помещения.

Доставчик на социалната услуга е Община Ракитово, която е разработила единна общинска политика в областта на социалното дело и осигуряване на постоянни и качествени грижи, чрез предоставяните социални услуги на рисковите групи от общността. ЦРСИХУ има утвърдено структурно и поименно щатно разписание. Обслужващият персонал се състои от 14 специалиста. Създадени са условия за цялостно обслужване на потребителите през деня

Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с увреждания – 10 човека капацитет и 8 човека персонал.

Сградата е еднотажна, публична общинска собственост и се състои от 5 стаи и два санитарни възела. Разполага с: 1 занималня, 1 кабинет, 1 телевизионно помещение. Битовата и околнатасреда са достъпни за хора с увреждания, има оборудване, което е съобразено с всички критерии и стандарти за предоставяне на социални услуги в общността. Създадени са условия за цялостно обслужване – 24 часова седмична грижа с медицинско обслужване.

В съществуващите социални услуги се разработват програми за обучение с цел повишаване знанията и уменията на членовете на екипа с оглед ефективността на работас потребителите. Няма необходимост от намаляване или увеличаване на капацитета на съществуващите социални услуги. Няма отправени предложения във връзка с откриване, закриване, промяна на вида и / или промяна капацитета на социалните услуги, когато са делегирани от държавата дейности и отговарят на стандартите и критериите за социални услуги. Няма предвидени социални услуги за периода 2013-2015 г.

Общинско предприятие „ Център за услуги в домашна среда”-

Домашен социален патронаж – капацитет 130 клиенти.

Услугите, които се предоставят от Домашен социален патронаж са насочени към обслужване на възрастни хора и хора с увреждания срещу заплащане, съобразно техните нужди и желания за подобряване на условията им на живот, в социално-

битов, публично-правен и здравословен аспект. Извършва се ежедневна доставка на топла храна в дома, санитарно обслужване, социално – битово обслужване, помощ при извършване на прегледи, консултации и изследвания в здравни заведения. Домашният социален патронаж работи целогодишно и оказва подкрепа в домовете на потребителите и по този начин се осъществява превенция на институализацията. Дейността се финансира от бюджета на Община Ракитово.

Програми и проекти

Дейност Личен асистент по Национална програма „Асистенти за хора с увреждания". Услугата се предоставя от Дирекция "Социално подпомагане" – Ракитово. Капацитет на услугата по Дейността „Личен асистент" -17 лица и деца с различни увреждания, цели облекчаване на положението на семействата, в които има човек с трайни увреждания, нуждаещ се от постоянни грижи.

Личен асистент по проект „Подкрепа за достоен живот" по ОП „РЧР", който се изпълнява от Агенция „ Социално подпомагане „ в партньорство с Община Ракитово се финансира за дейност личен асистент – 46 потребители, по който бяха наети 50 асистенти за 2013г.,

Социален асистент по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" по проект „Помощ в дома". Услугата се предоставя от община Ракитово. Броя на потребителите преминали през проекта са 58. Реалният брой потребители са 50, за които се полага грижа от 44 социални асистенти- на почасово обслужване. Целите на услугатаса свързани с оказване на подкрепа и съдействие за социално включване и осигуряване на достоен живот чрез грижа в домашна среда.

Домашен помощник по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" по проект „Помощ в дома". Услугата се предоставя от община Ракитово. Реално е оказана подкрепа и съдействие за извършване на комунално-битови дейности на възрастни хора с ограничения или невъзможност за самообслужване на 14 потребители- самотно живеещи възрастни хора. За тях са полагали грижи 14 социални асистенти. Целите на услугата са свързани с осигуряване на достоен начин на живот и гарантиране достатъчна независимост на самотни възрастни хора над 65 годишна възраст чрез грижа в домашна среда, подобряване обслужването на самотни възрастни хора, подобряване социалното включване на самотните хора като се намали риска от институционализиране и се подкрепи реинтегрирането им в обществото.

Личен асистент по по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" по проект „Помощ в дома". Услугата се предоставя от община Ракитово. Реално е оказана подкрепа и съдействие за извършване на дейности за лична помощ на 14 потребители- деца с увреждания. За тях са се грижели 14 лични асистенти.

Предоставянето на услугите „Личен асистент", „Социален аситент " и „Домашен помощник" на деца и лица с увреждания е особено важно както за самите потребители, така и за техните близки, които имат възможност да се реализират на пазара на труда, да отглеждат потребителите в дома си и не на последно място е метод на превенция на институционализацията на децата и възрастните хора с увреждания. Тази услуга се предоставя краткосрочно. Анализът потвърди необходимостта и целесъобразността на прилагане на тази форма на социално подпомагане при деца и лица с увреждания като услуга в местната общност

Проект „Приеми ме 2015" – община Ракитово, има утвърдени 36 професионални приемни семейства.

Социалната услуга "приемна грижа" включва дейности по набиране и оценяване на кандидати за приемни семейства, обучение, взаимно адаптиране, настаняване и

отглеждане на дете в приемно семейство, подкрепа и наблюдение. ЕПГ към общината изпълнява дейности по набиране и оценяване на кандидатите, подпомага взаимно адаптиране между приемното семейство и детето, и оказва подкрепа на приемните семейства. Екипът по приеимна грижа включва двама социални работници.

Основен проблем е осигуряването на устойчивост на услугата, тъй като все още няма определен финансов стандарт за услугата приемна грижа.

За да има устойчивост на постигнатите резултати и в развитието на приемната грижа на областно ниво е необходимо ПГ да премине в държавна делигирана дейност и да съществува като самостоятелна социална услуга.

7. Оценка на ресурсите за развитие на социалните услуги в община Ракитово

7.1. Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги

Основните потребности от развитие на човешките ресурси и на организационния капацитет за осъществяване на стратегията, идентифицирани в процеса на анализа на ситуацията в етапа на разработване на стратегията за развитие на социалните услуги в общината, които имат отношение към административния и организационен капацитет са свързани с:

- Повишаване на капацитета на общинската администрация да управлява процеса на контрактиране и управление на предоставянето на социални услуги в общината;
- Повишаване на капацитета на персонала, ангажиран с администрирането, управлението и директното предоставяне на социалните услуги;

Специфичните потребности от промяна и развитие, свързани с капацитета на човешките ресурси, които бяха идентифицирани в процеса на разработване на стратегията са:

- Повишаване на квалификацията, професионалния опит и уменията на управляващите социалните услуги от резидентен тип и на услугите предоставяни в общността по отношение на подбор на персонал, ориентиране и обучение на персонала, планиране на работните задачи, мотивиране на персонала, стимулиране на работата в екип и работата в разширени/ мултидисциплинарни екипи.
- Основна потребност за развитието на управленския персонал е повишаване на професионалните компетенции, свързани с прилагане на иновативни практики за повишаване на качеството и ефективността на предоставяните услуги, както и с въвеждане на механизми за ефективна оценка на положения труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по обслужване на клиентите. Управленският персонал на съществуващите доставчици на социални услуги има потребност от развитие на уменията за добро управление и задържане на персонала от специалисти и стимулиране на тяхното непрекъснато развитие.
- Потребностите на специалистите (социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др.) и на помощния персонал ангажирани в директното предоставяне на социалните услуги в община Ракитово са свързани с: обогатяване на знанията и опита им за ефективна

работа по случай, индивидуализиране на оценката на потребностите на клиента, осигуряване на активното участие на клиента в процеса на работата по удовлетворяване на неговите потребности, необходимост от методическа подкрепа по отношение на осъществяване на адекватен подбор на специфичните дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга, оценка на въздействието, документиране на добрите практики в работата по случай.

7.2. Финансово-счетоводен анализ на дейностите на общината Ракитово.

Разходите за социални дейности в бюджета на община Ракитово за 2015 година са в размер на 764 536 лв., което и 9 % спряма общия бюджет на общината. Бюджет 2015 година за делегираните от държавата социални дейности е разработен спряма разчетените натурални и стойностни показатели за прилагане на стандартите, съгласно РМС 633/08.09.2014 г., изменено с РМС 801/03.12.2014 година на Министерски съвет. Държавно делегираните дейности се финансират със субсидия от централния бюджет и преходен остатък, съгласно разпоредбите на чл. 89, ал. 1 от ЗДБРБ за 2015 година. Издръжката на местните социални дейности се финансира с обща изравнителна субсидия от централния бюджет и собствени приходи.

Разпределението на средствата по видове дейности за издръжка на социалните дейности е както следва:

	Дейности по социално осигуряване, подпомагане и грижи	Бюджет 2014	Отчет 2014	Бюджет 2015
1.	Център за услуги в домашна среда	297004	202037	246054
2.	Клуб на пенсионера	33899	32703	38490
3.	Център за настаняване от семеен тип	85152	75678	95804
4.	Център за социална рехабилитация и интеграция на хора с увреждания „Св. Вмчца Неделя”	235127	199536	217521
5.	Дневен център за деца в увреждания „Св. Стилиян”	144627	131096	159667

8. Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите

Целта на анализа е да се определят приоритетите в областта на социалните услуги на местно ниво, съобразени със специфичните потребности на населението в община Ракитово.

Социалната политика на общината трябва да бъде насочена към развиването на нови форми и ефективна система от социални услуги, които поставят на първо място потребителя и отговарят на нуждите на общността, осигуряват равен достъп и възможност на всеки за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Вследствие на демографския срив, характерен за цялата страна, намалява броят на населението в трудоспособна възраст общо (мъже и жени).

Отчитайки различните фактори – външни и вътрешни, които влияят на социалните и демографските процеси, се очертават устойчиви негативни тенденции в социо икономическото развитие на община Ракитово:

· Намаляване на населението в икономически активна възраст;
· Неблагоприятни тенденции във възрастовата и образователна структура на работната сила;
· Доминиращ брой регистрирани безработни без специалност и ниско образование;
· Висок процент на безработицата, при което се наблюдава нарастване на рисковата група на безработните младежи; нарастване групата на безработните над 50 години; циклична безработица –висок процент на регистрираните безработни за втори и трети път; прогресивно увеличение и висок процент на продължително безработните;
· Към тенденцията намаление на раждаемостта се прибавят нови тенденции на структурни промени – ранна бременност и ранна раждаемост, абсолютно и относително увеличаване на децата от проблемни семейства, които се оказват в условия на потенциален риск още при раждането си;
· Висок дял на хората с увреждания, както и на самотно живеещите стари хора,

8.1. Изводи за наличните социални услуги.

Общи изводи за услугите за състоянието на социалните услуги в община Ракитово по отношение на

Териториално разпределение в общината

Социалните услуги с изключение на ДСП са съсредоточени в гр. Ракитово. В останалите две населени места се предоставят услуги само по проекти, финансирани от национални и оперативни програми.

Съотношение между услугите в общността и специализираните институции.

Съотношението между разкритите през последните години социални услуги в общността и тези в специализираните институции е 3:0. Процесът на деинституционализация на СИ през следващите години налага реформирането и обособяването им в ЦНСТ/ Център за настаняване от семеен тип/ , а социалните услуги в общността да увеличават броя и разновидностите си.

Достъпност на услугите.

Функциониращите социални услуги се характеризират със своята достъпност за всички нуждаещи се граждани на общината. Единственото ограничение е в капацитета на услугите – броят на желаещите ползватели е по-голям от възможностите в момента

Обхват на услугите, предоставени от външни доставчици.

В община Ракитово няма други доставчици на социални услуги освен общината

Изводи за социални услуги за деца:

- Процесът на реформиранена ДДЛРГ и ДМСГД е важен етап в процеса на деинституционализация с изключително висока социална значимост. Положителна стъпка е изпълняването на функции, свързани с превенция на институционализацията на деца в риск от общността, чрез предоставяне на дневна и седмична грижа за деца на семейства в риск; осъществяване на дейности в подкрепа на пълна реинтеграция на тези деца в семействата им .
- Засилване на тенденцията услугите, насочени към рискови групи деца, да се насочват и към техните родители от наличните рискови групи в областта / малолетни и непълнолетни майки с риск да изоставят децата си, бедни и самотни родители с нисък родителски капацитет; подкрепа на осиновители, родители на деца с отклоняващо се поведение/.

- В общината е стартирал процеса за утвърждаване на приемна грижа и съвместно с възможностите за настаняване при близки и роднини е сериозен ресурс за превенция от настаняване в СИ.
- Обединяване на усилията на специалистите, работещи в сферата на социалните услуги, на педагозите от детските и образователни институции , МКБППМН , Полиция в подкрепа на деца с проблемно поведение и деца, застрашени от отпадане от училище.

Изводи за социални услуги за възрастни:

- В община Ракитово функционират социални услуги в общността, които са насочени към лица с увреждания, но има и лица с психически заболявания, които живеят сами, няма кой да контролира посещението им при личен лекар и специалист, както и редовния прием на задължителни лекарства за лечение;
- Потребностите от настаняване в институции е минимална за сметка на прогресивното нарастване на потреблениет она социални услуги в общността;
- Предлаганите алтернативни социални услуги на територията на община Ракитово покриват до голяма степен реалните потребнсти и обхващат широк кръг от рисковите групи;
- Развитието на социалните услуги, техният обхват и насоченост към целеви групи е резултат преди всичко на възможностите за финансиране, не толкова на предварително планиране и консултиране на услугите;
- За хората с увреждания, живеещи в населените места Ракитово, Костандово и Дорково е осигурена възможност за ползване на социални услуги в общността чрез предоставяне на социалните услуги „Социален асистент”, „Домашен помощник” и „Личен асистен”. След приключване предоставянето на услугите по проект „Помощ в дома”, лица и деца с увреждане, както и самотноживеещи хора ще останат без подкрепа за дълъг период от време. Териториалният обхват е ключов по отношение на увеличаване на достъпността на услугите.

9. Препоръки

Да се развие максимално широко партньорство и включване на всички заинтересовани страни по въпросите за развитие на социалните услуги в общината на общинско, областно и национално ниво.

За идентифициране на децата, жертви на домашно насилие и за семейства с агресивно

поведение на родителите е необходимо да се подобри комуникацията с детските градини, училищата МКБППМН . Ресурсите на образователната система и тенденцията на развитие на извънкласни дейности могат да бъдат използвани за превенция на агресивното поведение.

Доразвиване на утвърдените по своето значение социални услуги в общността „Личен асистент”, „Домашен помощник”, „Социален асистент” и Домашен социален патронаж

Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците, които да повишават компетентността на служителите за оказване на съдействие при: изследване на

потребностите, планиране на вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск; познаване и прилагане на съществуващата нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в България.

Раздел II. Стратегия за развитие на социалните услуги

1. Визия

Разработването и приемането на Стратегията за развитието на социалните услуги на общинско ниво обединява усилията и желанието на всички заинтересовани страни в община Ракитово да се създадат условия за пълноценно участие в обществения живот на хората в неравностойно положение и с риск от социално изключване чрез предоставянето на достъпни и качествени социални услуги и грижа. .

Чрез Стратегията, община Ракитово се присъединява и към европейските принципи на хуманност и солидарност за равен достъп, грижа и интеграция за хората от рисковите групи и тяхната пълноценна реализация и качествен живот в обществото.

2. Ценности и принципи

Стратегията поставя човека в центъра на системата и гарантира неговите права за достоен и пълноценен живот, без оглед на етническата му принадлежност, пол, увреждане, възраст и социален статус.

Тя утвърждава следните ценности при планирането и предоставянето на социални

услуги:

· Уважение и признание на правата и достойнството на всеки човек, общност и група;

· Толерантност и закрила от дискриминация, признаване на различията като ценност и ресурс за развитие;

· Благосъстояние и качество на живот, съответстващо на потребностите на хората;

· Защита на най-добрия интерес на хората от рисковите групи при планирането и

предоставянето на социалните услуги;

· Равен достъп за всички живеещи на територията на общината, чрез осигуряване на мобилни, иновативни и гъвкави услуги;

· Прилагане на интегриран подход в грижата за човека, общностите и групите в риск;

· Планиране и предоставяне на мрежа от гъвкави социални услуги, отговарящи на

реалните нужди на потребителите;

· Изграждане на устойчиви партньорства и съгласуваност между заинтересованите страни в процесите на планиране, предоставяне и управление на социалните услуги;

· Повишаване на качеството на социалните услуги, надграждане и усъвършенстване на съществуващите практики в предоставянето на социални услуги в общността;

3. Обхват

Настоящата стратегия очертава развитието на социалните услуги в община Ракитово за период от 5 години (от 01.01.2016 г. до 31.12.2020 г.) Общинската стратегия обхваща всички уязвими общности, всички възрастови групи на

територията на общината като особено значение се отдава на децата и хората с увреждания. За тази цел стратегията обхваща не само социални услуги и мерки, но и интегрирани политики, съществуващи ресурси на секторите образование, здравеопазване и политика за включване на пазара на труда.

4. Целеви групи

Стратегията предвижда социални услуги за всички жители на общината, като специално внимание се отделя на:

· Деца и семейства в риск;
· Деца в специализирани институции;
· Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище;
· Етнически общности;
· Деца и възрастни с увреждания;
· Възрастни лица с увреждания и стари хора в институции;
· Самотни стари хора;

5.Очаквани резултати от изпълнение на Стратегията

· Изпълнение на Стратегията за развитие на социалните услуги на общинско ниво в унисон с регионалните и националните приоритети и европейските ценности;
· Подобрен и улеснен достъп до социални услуги на нуждаещите се хора;
· Увеличен обхват на малобройни и отдалечени рискови групи чрез развитие на мобилни услуги в населените места на общинаШумен;
· Увеличаване на спектъра на предлаганите социални услуги в общността и намаляване на институционализираната грижа.

Раздел III. Стратегически и специфични цели, мерки, дейности

1. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ: Деинституционализация и развитие на социалните услуги за деца

Държавната политика активно насърчава процеса на деинституционализация, поради няколко причини: социална изолация на потребителите: деца, хора с увреждания, възрастни хора; значителни финансови разходи и скъпа поддръжка на институциите; случаи на недобри условия и качество на грижите.

Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи. Подкрепа за интегритета на семейства и общности, чрез:

- Специфична цел 1.1. Съхраняване на създадената мрежа от социални услуги за уязвимите семейства и деца за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

Приоритетно направление 2: Подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2. Подобряване на качеството на грижа във всички създадени резидентни услуги:

Специфична цел 2.1. Съхраняване на капацитета и качеството на доставяните услуги . Подобряване качеството на съществуващите услугите

Мярка: Развитие на Дневен център за деца с увреждания

1. 1. Дейност: Развитие на дейността на Дневен център за деца с увреждания „Св. Стилян “ в гр. Ракитово.

Центърът се намира в гр. Ракитово. Сградата, помещенията, оборудването и обзавеждането са в отлично състояние. Потребителите са разделени на две групи и за всяка група има обособена трапезария, занималня, кът за отдих, зала за рехабилитация, логопедичен кабинет, 3 бр. санитарни възли с адаптирана архитектурна среда, приемна за споделяне на собствен опит, медицински кабинет. Специалистите в дневния център разполагат със самостоятелни кабинети за работа с потребителите.

Дневният център е социална услуга в общността и предоставя услуги за 24 деца с увреждания – от 3 до 18 г. със заболявания на централната и периферна нервна система, забавено интелектуално развитие и множествени увреждания

-Дневен център а деца с увреждания „ Св Стилян„– капацитет 24 места- Заповед № РД 01-1396/18.12.2008г. по проект „Красива България”- Държавно делегирана дейност

. Предоставя целодневни и почасови грижи. Капацитетът на дневния център е непрекъснато запълнен през последните години.

Целите на ръководството и работещите са: качествена социална услуга, предоставена от квалифицирани специалисти, съобразена с критериите и стандартите за услуги в общността;

подобряване на материалната база; прилагане на нови алтернативни форми на социални услуги; превенция на изоставянето чрез консултиране на семейства, предоставяйки им услуги в общността.

Услугите, които се предлагат в дневния център са: социално консултиране; психологическо консултиране; дневна грижа; рехабилитация /двигателна и речево-говорна/; музико и арт терапия; обучение в полезни умения за независим живот; трудотерапия; интегрирано образование/обучение.

Мярка: Развитие на други услуги за деца/младежи с/без увреждания в Община Ракитово

Дейност: Развитие на услугата „Приемна грижа“

В следствие целенасочената работа в областта на приемната грижа на доставчиците по Проект „ И аз имам семейство” и проект „Приеми ме 2015” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г., 2014-2020г. схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Приеми ме”, към м.31.12.2015 г. Община Ракитово има 37 професионални приемни семейства с настанени 25 деца. Утвърдена е практиката, приоритетно в приемните семейства да се настаняват новородени и деца до 3 годишна възраст; деца с увреждания, деца, жертва на насилие и трафик, деца непридружени бежанци

2. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ: Деинституционализация и развитие на социалните услуги за хора с увреждания и стари хора

2.1. Дейност: Развитие на дейността на център за рехабилитация исоциална интеграция на хора с увреждания в гр. Ракитово„Св. вмчца Неделя”/Заповед РД-01-422 /28.06.2006 г.-Държавно делегирана дейност-2008 г-изграден от СИФ на МТСП и е съфинансиран от община Ракитово/. ЦРСИХУ е социално заведение и предоставя комплекс от социални услуги, свързани със здравни, образователни и рехабилитационни потребности за хора с увреждания

на територията на община Ракитово. Предоставя краткосрочни и дългосрочни социални услуги. Капацитет 70 души.

2.2. Дейност: Развитие на дейността на Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с увреждания – 10 човека капацитет и 8 човека персонал. Центъра се намира в гр. Ракитово

Сградата е еднотажна, публична общинска собственост и се състои от 5 стаи и два санитарни възела. Разполага с: 1 занималня, 1 кабинет, 1 телевизионно помещение. Битовата и околнатасреда са достъпни за хора с увреждания, има оборудване, което е съобразено с всички критерии и стандарти за предоставяне на социални услуги в общността. Създадени са условия за цялостно обслужване – 24 часова седмична грижа с медицинско обслужване.

2.3. Дейност: Развитие на дейността на Общинско предприятие „ Център за услуги в домашна среда”-– капацитет 130 клиенти.

Услугите, които се предоставят от Домашен социален патронаж са насочени към обслужване на възрастни хора и хора с увреждания срещу заплащане, съобразно техните нужди и желания за подобряване на условията им на живот, в социално-битов, публично-правен и здравословен аспект. Целта на социалния патронаж е задоволяване на: основни жизнени потребности; здравни потребности; информационни потребности; потребности от решаване на социални и административни проблеми; потребност от социални контакти;

2.4. Дейност: Продължаване функционирането на клубове на пенсионера и инвалида в община Ракитово. Клубовете са форма на социална услуга в общността, която цели ограничаване на социалната изолация на възрастните хора, подпомагане на създаването и развитието на социални контакти, подкрепа за развитие на творческите изяви на хората от третата възраст.

Клубовете на пенсионера се финансират от общинския бюджет, като се осигуряват и възнаграждения на назначени специалисти, които оказват помощ при осъществяване на клубните дейности.

На територията на община Ракитово са разкрити 3 Клубове на пенсионера, 1 Клуб на инвалида.

2.5. Продължаване и разширяване дейностите по предоставяне на други услуги за подкрепа на хората с увреждания и старите хора в община Ракитово

Дейност: Продължаване предоставянето на услугата Личен асистент в община Ракитово по проект „Независим живот за гражданите в Община Ракитово”, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.

Основната цел на проекта е превенция на зависимостта от институционален тип грижи, подобряване качеството на живот на деца и възрастни хора с увреждания и тежко болни лица с ограничения или в невъзможност за самообслужване и създаване на възможности за социално включване. Дейностите по проекта ще приключат към 31.05.2017 г. Към месец март се обслужват 44 потребители от 22 социални асистенти и домашни помощници.

3. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ: Развитие на човешките ресурси. Развитие на междусекторно сътрудничество и междуобщински партньорства в социалните услуги.

3.1. Специфична цел: Подкрепа за развитие на административния капацитет на общинско ниво за управление на социални услуги.

Развитието на човешките ресурси на всички участници в реализацията на Стратегията ще повиши техния капацитет, ще им позволи да реализират пълния си потенциал и ще осигури благоприятна среда за изпълнение на планираните дейности

3.1.1. Мярка: Адекватно ресурсно обезпечаване на структурите (отдел/сектор/експерти/ специалисти), ангажирани с администрирането, управлението и развитието на социалните услуги на територията на общината с осигуряване на достатъчен брой служители.

3.1.2. Мярка: Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на експертите и специалистите в община Ракитово, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците,

които да осигурят:

· Повишаване на капацитета на служителите за изследване на потребностите на общността и планиране на вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск (деца, семейства, хора с увреждане, самотно живеещи стари хора и т.н.);

· Повишаване на компетентността на специалистите за финансово планиране и осигуряване и ефективно управление на финансовите средства и други ресурси, необходими за осъществяване на социалните услуги на територията на общината;

· Повишаване на капацитета за наблюдение и оценка, както и за оказване на методическа подкрепа за повишаване на качеството на предоставяните социални услуги на територията на общината;

· Познаване, анализиране и ефективно използване на възможностите на съществуващите финансови инструменти от национално финансиране и Структурните фондове на ЕС.

3.2. Специфична цел: Подкрепа за развитие на персонала, предоставящ социални услуги. Повишаване на квалификацията и уменията на персонала, директно ангажиран в предоставянето на социални услуги.

3.2.1. Мярка: Осигуряване на поредица от обучения за специалистите – социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др., както и за помощния персонал, ангажиран в директното предоставяне на социалните услуги, които да осигурят:

· Обогатяване на знанията и опита им за ефективна работа по случай;

· Осигуряване на активното участие на клиента в процеса на работата по удовлетворяване на неговите потребности, подбор на специфичните дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга;

· Оценка на въздействието, документиране на добрите практики в работата по случай.

· Придобиване на знания и умения за качествено предоставяне на социалните услуги, в които са ангажирани.

3.2.2. Мярка: Провеждане на обучения, които да осигурят усвояване на специфични умения за планиране на професионалното развитие и кариерно израстване, умения за работа в екип и ефективно общуване, работа по проекти, взаимодействие с различни институции, и др.

3.2.3. Мярка: Осигуряване на възможности за обучение, обмяна на опит и консултиране по въвеждане на практика за работа с доброволци при предоставянето на социални услуги.

3.2.4. Мярка: Осигуряване на възможности за участие в работни срещи, конференции, обучителни пътувания / програми и др. на регионално, национално и европейско ниво, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на специалистите, които директно предоставят социални услуги.

3.3. Специфична цел: Утвърждаване на механизми за междусекторно сътрудничество. Изграждане на партньорства и работа в мрежа.

Развитието на партньорството между общини и сектори, изграждането на мрежи на областно и местно ниво е важен фактор за съчетаването на наличните и потенциалните ресурси, допълването и съгласуването на дейностите на ангажираните институции от различните сектори с фокус потребителите на услуги, уязвимите общности и групи.

3.3.1. Мярка: Участие в организирани обучения, семинари, работни срещи и др. осигуряващи формиране и развитие на умения за изграждане и поддържане на ефективни
партньорства на местно и областно ниво и работа в мрежа.

3.3.2. Мярка: Документиране и популяризиране на добрите практики в общината за осъществяване на партньорски взаимодействия при предоставянето и/или управлението на социални услуги и добрите практики за работа в мрежа при осъществяването на кампании за превенция на рисковото поведение или кампании за популяризиране на услугите

Раздел IV. Мониторинг, оценка и актуализиране на Стратегията

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е отворен документ, който следва динамиката на промяната в развитието на нуждите в социалната сфера и възникналите нови потребности на рисковите групи. За осигуряване на навременна и обективна информация за развитието на мрежата от социални услуги и получаване на обратна връзка за смисъла на извършената интервенция, ще се въведе Система за мониторинг и оценка на Стратегията.

Конкретни цели и задачи на системата за мониторинг и оценка:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в община Ракитово чрез:

• Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;

• Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;

• Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.

2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите на Общинската стратегия, чрез:

• Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/ услуги;

• Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;

• Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените индикатори;

• Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – община, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.

3. Да се изработят комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи.

Актуализиране на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги

Актуализация на Общинската стратегия се извършва в следните случаи:

· При необходимост, изведена от заключенията и препоръките от Междинния доклад за мониторинг и оценка на Стратегията, като се планира следващия период на изпълнение на Стратегията;

· В случаи на възникнала нужда от извънредни промени през периода на действие на Стратегията.

Раздел V. План за действие

1. Отговорности и роли в изпълнението на Стратегията Община Ракитово

Общината отговаря за цялостното изпълнение на Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги. За тази цел тя разработва, приема и прилага Общинска стратегия за развитие на социалните услуги. Разработва, приема и осъществява годишни планове за действие.

Местната власт разработва и изпълнява интегрирана политика за развитие на хората в риск, като комбинира ресурсите и координира дейностите в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водена от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общината е доставчик на социални услуги и развива интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора.

Общината осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението на социалната услуга и оценка на нуждите на групите в риск.

Общински съвет:

· Обсъжда и приема общинската стратегия за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението й по предложение на кмета на общината;

· Одобрява докладите за изпълнението на Стратегията по предложение на кмета на общината;

· Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Стратегията.

· Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници

Кмет на общината

· Организира разработването и изпълнението на общинската стратегия и годишния план за развитие на социалните услуги. След съгласуване с Обществения съвет за социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане в Общинския съвет;

· Ръководи, организира и контролира дейностите по изпълнение на стратегията и годишния план;

· Организира и контролира провеждането на мониторинг и оценка на изпълнението на общинската стратегия;

· Търси начини за финансиране от различни източници, включително от Оперативните програми на ЕС, местния бизнес и др. за изграждане на новите социални услуги, включени в Стратегията.

Обществен съвет за социално подпомагане е консултативен орган към общината със следните функции:

· Участва в работата на общинските екипи при разработване на областната и общинската стратегия за развитие на социалните услуги;

· Съдейства и подпомага работата на общинските екипи при проучване на потребностите и реализация на услугите, дейностите и мерките, залегнали в стратегията и плана за действие;

· Осъществява обществен контрол върху развитието на социалните услуги и мерки, съобразно стратегията;

· Дава становища и съгласува общинската стратегия и годишния пран за развитие на социалните услуги в общината.

Дирекция “Социално подпомагане”

Дирекция “Социално подпомагане” като териториално поделение на АСП провежда държавната социална политика по отношение на закрила на детето; рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и проучване потребностите на населението в общината от социални помощи и социални услуги.

Предвид основните си функции, ДСП (с отделите си по Социална закрила и Закрила на детето) носи отговорност и изпълнява конкретни задачи при реализирането на Стратегията за развитие на социалните услуги:

· Прави предложения до РДСП за откриване, реформиране и закриване на социални

услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;

· ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; участват при разработването на оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;

· Осъществява сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка със Стратегията и предвидените дейности в нея;

· Събира и актуализира данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;

· Извършва консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;

Регионален инспекторат по образование - Пазарджик

РИО – град Пазарджик отговаря за координирането и изпълнение на дейностите от стратегията, свързани с образованието, като: осигуряване на достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици, интегриране в системата на образование на децата с увреждания, отглеждани в семействата, и контролира дейностите, свързани с насочване на деца със специални образователни потребности, осигуряване на учители за ресурсно подпомагане на децата с увреждания и пр.

Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, заложени в Стратегията, изпълняват и Екипът за комплексно педагогическо оценяване към РИО, както и Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности .

Дирекция „Бюро по труда”

Дирекция „Бюро по труда” участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (възрастни с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, в това число хора от ромски общности в обособени квартали) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на дирекцията “Бюро по труда” по изпълнението на стратегията включва:

· Участие в разработването на общински програми за заетост и за обучение на рискови групи;

· Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;

· Разработване на мерки и програми съвместно с общината за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми;

· Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;

· Активно взаимодействие с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните
структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите,

2. Ресурси и източници на финансиране на социалните услуги в община Ракитово

Държавно делегираното финансиране на услугите и размерът на финансовия стандарт се определят с решение на Министерски съвет за всяка бюджетна година.

Управлението на социалните услуги в общността се извършва от общинската администрация